

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 31/2014-9

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 22. januára 2014 predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti CFP., B., zastúpenej advokátom JUDr. S. J., B., vo veci namietaného porušenia jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj práva na spravodlivý proces zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Žiline sp. zn. 13 Cob 166/2013 z 2. júla 2013 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti CFP., o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 25. septembra 2013 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti CFP., ktorou namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ako aj práva na spravodlivý proces zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením

Krajského súdu v Žiline sp. zn. 13 Cob 166/2013 z 2. júla 2013 (ďalej aj „napadnuté uznesenie“).

2. Sťažovateľka v sťažnosti uviedla, že na Okresnom súde Žilina (ďalej len „okresný súd“) podala 18. júna 2012 návrh, ktorým sa proti odporkyni domáhala zaplata sumy 1 321,17 € s príslušenstvom, ktorú tvoril zmluvne dohodnutý úrok z omeškania vo výške 0,8-násobku minimálnej mzdy, t. j. 261,76 € za každý aj začatý mesiac omeškania od 11. mája 2012 do zaplata. Okresný súd uložil odporkyni do 3 dní od právoplatnosti rozsudku zaplatiť navrhovateľke (v konaní pred ústavným súdom sťažovateľke, pozn.) sumu 1 321,17 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne z tejto sumy od 11. mája 2012 do zaplata, vo zvyšnej časti návrh zamietol (v časti uplatnených úrokov z omeškania v súlade s ustanovením § 265 Obchodného zákonníka pre rozpor so zásadami poctivého obchodného styku) a odporkyni nepriznal náhradu trov konania. Sťažovateľka podala 13. marca 2013 proti rozsudku odvolanie, a aj keď bola toho názoru, že rozsudok bol napadnuteľný ako celok, z dôvodu procesnej hospodárnosti ho podala iba proti výroku o trovách konania s odôvodnením, že postup okresného súdu pri výpočte trov konania nebol správny, keďže tento vec nesprávne posúdil a na základe vykonaného dokazovania dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam. Sťažovateľka žiadala, aby krajský súd zmenil výrok v časti trov konania, resp. aby vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie. Krajský súd napadnutým uznesením rozsudok okresného súdu v napadnutom výroku potvrdil a žalovanej nepriznal náhradu trov odvolacieho konania.

3. Podľa tvrdení sťažovateľky postupom a rozhodnutím krajského súdu došlo k porušeniu jej v bode 1 označených základných práv a slobôd s odvolaním sa na judikatúru ústavného súdu, podľa ktorej „každé konanie súdu alebo iného orgánu, ktoré je v rozpore so zákonom, je porušením ústavou zaručeného práva na súdnu alebo inú právnu ochranu. Obsahom práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je *ratione materiae* aj právo na rozhodnutie o trovách konania, resp. o náhrade trov konania v súlade so zákonom.“ (I. ÚS 198/07). Sťažovateľka tvrdí, že nepriznanie jej nároku na náhradu trov konania bolo v rozpore so zákonom, keďže mala úspech v celej žalovanej istine a určitý neúspech v súvislosti s príslušenstvom pohľadávky nie je možné považovať za čiastočný neúspech,

ale za neúspech v nepatrnej časti. Krajský súd v odôvodnení napadnutého rozhodnutia poukázal na judikát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 1 M Cdo 1/2004 z 27. apríla 2004, v ktorom najvyšší súd vyslovil záver, kedy je potrebné považovať procesný výsledok za „*neúspech v pomerne nepatrnej časti*“, resp. „*čiasťový úspech*“, pričom však podľa tvrdení sťažovateľky neuviedol, v čom podľa jeho názoru spočíva odôvodnenosť nepriznania trov konania sťažovateľke v uvedenom prípade. Sťažovateľka tiež poukázala na to, že krajský súd bez toho, aby skúmal okolnosti uvedené v odvolaní, skonštatoval, že odvolaním bol napadnutý iba výrok o trovách konania a v podstatnom prevzal odôvodnenie rozhodnutia okresného súdu. Sťažovateľka poukazuje na rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 5 M Obdo 5/2011, v ktorom najvyšší súd vyslovil právny záver v prípadoch aplikovania ustanovenia § 142 ods. 3 OSP o „*neúspechu v pomerne nepatrnej časti*“. Takýto záver bol odôvodnený aj v jej prípade a jeho neprijatím došlo k porušeniu práv sťažovateľky na spravodlivé prerokovanie veci.

4. Na základe uvedených skutočností sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd sťažnosť prijal na ďalšie konanie a vo veci rozhodol nálezom, ktorým vysloví porušenie jej základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 13 Cob 166/2013, zruší uznesenie krajského súdu sp. zn. 13 Cob 166/2013 z 2. júla 2013 a vec vráti krajskému súdu na nové konanie a sťažovateľke prizná náhradu trov právneho zastúpenia.

II.

5. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

6. Podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Skúma pritom tak všeobecné, ako aj osobitné náležitosti návrhu (sťažnosti) podľa ustanovenia § 49 až § 56 zákona o ústavnom súde vrátane okolností, ktoré by mohli byť dôvodom na jeho odmietnutie.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

7. Podstatou sťažnosti proti uzneseniu krajského súdu sp. zn. 13 Cob 166/2013 z 2. júla 2013 je odlišný názor sťažovateľky na nepriznanie zmluvne dohodnutých úrokov z omeškania, ktoré malo následne vplyv na posúdenie oprávnenosti nároku sťažovateľky na náhradu trov konania.

8. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže zákonom ustanoveným postupom domáhať svojho práva na nezávislom a nestrannom súde.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch.

Podľa § 142 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) ak mal účastník vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov právo. Podľa odseku 3 aj keď mal účastník vo veci úspech len čiastočný, môže mu súd priznať plnú náhradu trov konania, ak mal neúspech v pomerne nepatrnej časti alebo ak rozhodnutie o výške plnenia záviselo od znaleckého posudku alebo od úvahy súdu, v takom prípade sa základná sadzba tarifnej odmeny advokáta vypočíta z výšky súdom priznaného plnenia.

9. Rozhodovanie o náhrade trov je súčasťou súdneho konania, a preto všeobecný súd pri poskytovaní súdnej ochrany podľa čl. 46 ods. 1 ústavy môže postupom, ktorý nie je v súlade so zákonom (čl. 46 ods. 4 a čl. 51 ods. 1 ústavy), porušiť základné právo účastníka konania na súdnu ochranu (obdobne II. ÚS 56/05).

K rovnakému záveru dospel Európsky súd pre ľudské práva vo vzťahu k aplikovateľnosti čl. 6 ods. 1 dohovoru na konanie o trovách (rozsudok z 23. septembra 1997 vo veci *Robins v. Veľká Británia*, § 28, č. 22410/93, resp. rozsudok zo 6. februára 2001 vo veci *Beer v. Rakúsko*, § 13, č. 30428/96).

Ústavný súd vo vzťahu k čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru už uviedol, že formuláciou uvedenou v čl. 46 ods. 1 ústavy ústavodarca v základnom právnom predpise Slovenskej republiky vyjadril zhodu zámerov vo sfére práva na súdnu ochranu s právnym režimom súdnej ochrany podľa dohovoru (II. ÚS 71/97). Z uvedeného dôvodu preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (IV. ÚS 195/07).

10. Ústavný súd pripomína, že podľa svojej ustálenej judikatúry vo všeobecnosti úlohou súdnej ochrany ústavnosti poskytovanej ústavným súdom nie je chrániť občana pred skutkovými omylmi všeobecných súdov, ale chrániť ho pred takými zásahmi do jeho práv, ktoré sú z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné (I. ÚS 17/01). Z rozdelenia súdnej moci v ústave medzi ústavný súd a všeobecné súdy totiž vyplýva, že ústavný súd nie je opravnou inštanciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov (napr. I. ÚS 19/02).

Kritériom na rozhodovanie ústavného súdu musí byť najmä intenzita, akou malo byť zasiahnuté do ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou zaručených základných práv alebo slobôd, a v spojitosti s tým zistenie, že v okolnostiach prípadu ide o zásah, ktorý zjavne viedol k obmedzeniu, resp. odopretiu základných práv alebo slobôd (IV. ÚS 238/07, IV. ÚS 70/08).

11. Ústavný súd konštatuje, že sťažovateľka vo svojej sťažnosti rovnako ako v odvolaní namieta argumentáciu všeobecných súdov pri odôvodnení nepriznania nákladov trov konania v súvislosti s výškou priznaných úrokov z omeškania ako príslušenstva uplatnenej istiny s odvolaním sa na judikát najvyššieho súdu.

Ako už bolo uvedené, rozhodovanie o trovách konania je integrálnou súčasťou občianskeho súdneho konania. Otázka náhrady trov konania však dosahuje ústavnoprávnu dimenziu len vtedy, pokiaľ by v procese interpretácie a aplikácie príslušných ustanovení všeobecne záväzného právneho predpisu zo strany všeobecného súdu bol obsiahnutý prvok svojvôle alebo extrémny rozpor s princípom spravodlivosti či celkom nedostatočného odôvodnenia vydaného rozhodnutia (I. ÚS 119/2012).

K uvedenej situácii v prípade sťažovateľky nedošlo. Krajský súd napadnutým uznesením rozsudok okresného súdu v napadnutom výroku o trovách konania potvrdil, pričom vo svojom odôvodnení uviedol, že bol viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania sťažovateľky, v dôsledku čoho argumenty sťažovateľky smerujúce k výrokovej časti rozsudku okresného súdu nemohli tvoriť relevantný základ na posúdenie výrokovej časti o trovách prvostupňového konania. Krajský súd preskúmal, či v súvislosti s rozhodovaním o trovách prvostupňového konania postupoval okresný súd vecne správne a či nedošlo k nesprávnemu právnemu posúdeniu veci, ako to tvrdila sťažovateľka vo svojom odvolaní. Vo svojom rozhodnutí uviedol, že prvostupňový súd aplikoval správny právny predpis, ktorým je Občiansky súdny poriadok, a podrobne rozviedol okolnosti rozhodujúce na stanovenie záveru o úspešnosti v súdnom konaní a následne o správnosti výpočtu pomeru úspešnosti žalovanej v percentách. Krajský súd poukázal na skutočnosť, že odkaz okresného súdu v odôvodnení rozhodnutia na § 142 ods. 3 OSP, ktorý mal správne znieť na § 142 ods. 2 prvú časť vety Občianskeho súdneho poriadku, nemal vplyv na správnosť rozhodnutia a na podporu uvedeného záveru odkázal na rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 1 M Cdo 1/2004 z 27. apríla 2004.

Ústavný súd po posúdení obsahu napadnutého rozhodnutia z ústavne významných hľadísk dospel k záveru, že krajský súd primeraným spôsobom reagoval na odvolacie

námietky sťažovateľky a vysporiadal sa s okolnosťami podstatnými pre rozhodnutie o trovách konania.

12. K poukazu sťažovateľky na odlišné rozhodnutie najvyššieho súdu (sp. zn. 5 M Obdo 5/2011) od rozhodnutia, na ktoré odkazuje krajský súd vo svojom rozhodnutí (sp. zn. 1 M Cdo 1/2004), ústavný súd uvádza, že v zmysle svojej konštantnej judikatúry nie je orgánom oprávneným zjednocovať právne názory všeobecných súdov, keďže táto úloha prináleží najvyššiemu súdu (I. ÚS 199/07, II. ÚS 273/08, IV. ÚS 331/09) a v konkrétnych prípadoch posudzuje ústavný súd len ich ústavnú akceptovateľnosť (III. ÚS 313/2010, III. ÚS 534/2011).

Podľa názoru ústavného súdu právny záver krajského súdu v napadnutom uznesení nie je takým, o ktorom by bolo možné tvrdiť, že je svojvoľný či arbitrárny. Uplatnenie ustanovenia § 142 ods. 2 OSP prvej časti vety (po korekcii krajským súdom) nepoprelo účel a zmysel tohto ustanovenia. Krajský súd podľa názoru ústavného súdu postupoval v súlade so zásadou ústavne konformného výkladu, pretože nepoužil taký výklad dotknutých ustanovení, ktorý by poprel realizáciu ústavou garantovaných základných práv sťažovateľky.

Ústavný súd pri svojej rozhodovacej činnosti už opakovane vyslovil, že skutočnosť, že sťažovateľ sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti tohto názoru a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť jeho právny názor svojím vlastným (I. ÚS 188/06). Táto okolnosť nemôže byť dôvodom na vyslovenie porušenia sťažovateľovho základného práva už aj z toho dôvodu, že ústavný súd nie je opravnou inštanciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov (I. ÚS 19/02).

13. Na základe uvedených skutočností bolo potrebné sťažnosť sťažovateľky odmietnuť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú už po jej predbežnom prerokovaní.

14. Vzhľadom na uvedené sa ústavný súd už ďalšími nárokmi sťažovateľky nezaoberal.

15. Ústavný súd pre úplnosť uvádza, že sťažovateľka je v konaní zastúpená právnym zástupcom JUDr. S. J., avšak kvalifikované splnomocnenie pre neho (§ 20 ods. 2 zákona o ústavnom súde) k sťažnosti nepriložila.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 22. januára 2014